

„Izdani smo bili za varnost Evrope“

Prizori z včerajšnjega prosvetnega dne v št. Vidu nad Ljubljano.

Dva shoda ministra Kreka v Slov. Krajini

Murska Sobota, 5. julija.

Slovensko Prekmurje je danes dokazalo, da je res slovensko. Bajke, ki so se neprestano raznašale med slovenskim narodom o prodiranju mačkovstva na Slovensko, so se danes razblinile v nič tako v Murski Soboti, kakor tudi v Lendavi. Ogromno navdušenje silnih množic, ki so se zbrale na obeh shodih, je potrdilo, da so Prekmurci še vedno zvesto v taboru slovenskem in v taboru dr. Koroščevem.

KRAŠEN SHOD V MURSKI SOBOTI

Triumfalna pot ministra dr. Kreka po Prekmurju se je pričela davi s shodom v Murski Soboti. Vse mesto v zastavah in cvetju, na ulicah pa živahno, da že dolgo ne tako. Minister dr. Krek se je pripeljal dopoldne ob 10 v Mursko Sobotu v spremstvu tajnika JRZ Marka Kranjca. Pred Kmetiško posojilnico mu je ljudstvo priredilo prisrčen sprejem. Nato se je podal v sprejeto z godbo na čelu na zborovališče, ki je bilo na dvorišču hotela »Krona«. Nad 2000 ljudi, samih krepkih prekmurških mož in fantov, je napolnilo ta prostor. Minister Krek je pričel svoj govor takole:

Predragi! Predvsem prihajam med vas, da vam prinesem pozdrave voditelja dr. Korošca (burni živjo vzkliki), drugič pa, da se z vami prav po domače pogovorim o vseh problemih ter da vam pojasnim razna vprašanja. Prišel sem, da se vam zahvalim za vašo vztrajnost in za vaš pogum, ki ste ga ohranili v času najhujšega preganjanja, ko ste bili zatirani, zapirani, pretepani, pa ste v kljub temu ostali zvesti slovenskemu narodu, zvesti voditelju dr. Korošču. Ta zvestoba in ta jednaka edinstvo je moč, ki jo imamo mi Slovenci in ki nam je v korist. Mi smo majhen narod, komaj nekaj nad milijon nas je, pa še ta milijon so raztrgale in razdvajale mirovne pogodbe. Ta peščica pa, ki je ostala v svoji lastni narodni državi, je dolžna, da varuje lepoto slovenske domovine, da bo nikakva za vse one, ki jo uživati ne morejo. Delati moramo, da bodo vsi Jugoslavi, Hrvatje in Srbi čutili za naše odtrgane brate isto, kar čutimo mi. Zato moramo delati takšno politiko, ki bo čim bolj zadovoljila naš narod, ki bo vzbudila ljubezen do vsega onega, kar se sploh slovensko imenuje. Zaradi tega mora vsakdo, ki je sin slovenske matere, biti pristaš enolnega slovenstva, da bo predstavljal ono gonilno moč, ki bo v skrajni sili zalegala. Zato je tudi res največji greh na narodnem telesu razbijati slovensko enotnost in razdvajanje slovenskega ljudstva, ki po svojem bistvu eno in isto čuti.

V svojem govoru je nato razložil potek dogodkov pred kresno nočjo lanskega leta, razložil je vse trpljenje slovenskega naroda, vse preganjanje, zaničevanje in zapostavljanje voditeljev v petih letih prejšnjega režima. Prišlo pa je tako daleč, da se je našim voditeljem posrečilo razrušiti diktaturo. Združili smo se z vsemi dobro mislečimi strankami v državi in posrečilo se nam je, da smo uspešno končali svojo borbo. Po padcu nepriljubljenega režima smo se znašli pred težkimi nalogami. Treba je bilo ustvariti novo državno vodstvo. Voditelji so bili pozvani, da sestavijo novo vladu. Nekateri, zlasti voditelj Hrvatov dr. Maček, so odklonili sodelovanje, niso hoteli prevzeti oblasti, ker niso hoteli nositi nobene odgovornosti. Mi pa smo to odgovornost nase prevzeli, kajti bili ste samo dve vprašanji: ali vstopiti v vladu, ali pa dovoliti novo, hujo diktaturo. Tretje možnosti ni bilo. Vla-

da je sedaj na krmlu eno leto. V teku enega leta je težko, da bi se mogel kdo bahati s kakšnimi posebnimi uspehi. Mi ne bi hodili med vas, če bi se hoteli hvaliti. Hočemo vas prepričati, da je v nas dobra volja, da so med nami ljudje največjih sposobnosti. Nihče v državi v sedanjih razmerah in v sedanjem času ne bi mogel več ustvariti, kot smo ustvarili mi. Nihče ne bi mogel po petletnem opustošenju in neobdelavanju svojega posestva žeti takoj šesto leto velike plodove. Tako je vplivala na našo državo petletna diktatura brez ljudstva in proti njegovi volji. Našli smo prazne blaginje, na drugi strani pa obubožane davkoplačevalce. Gospodarsko življenje je v vseh petih letih popolnoma propadlo. Propadli so denarni zavodi, izginil je zaslužek, brezposelnost pa je narasla. Na teh razvalinah smo morali pričeti graditi znova. Težke dolžnosti so bile pred nami. Najprej smo morali dati narodu svobodo, da je mogel zopet svobodno zadihati. Pet let nismo smeli govoriti, da se nahajamo v krizi, da nas dušijo gospodarske razmere. Mi smo zgrabili za delo, smo v teku enega leta dosegli, da se je delamostnost in zaslužek zvišal za 40 do 100%. Skušali bodo znižati davčna bremena, predvsem zemljarino, kar smo že dvakrat storili. Ili hočemo po tej poti naprej, toda vsakdo nam mora priznati, da gospodarsko življenje ne dopušta nobenih skokov. Polagoma je treba spraviti zavozeno ladjo v pravi tir. Gospod minister je nato govoril o delavskem domu v Murski Soboti, ki bo stal 1.200.000 Din. Poudaril je, da so imeli slovenski ministri vsa prejšnja leta možnost, da bi izpolnili velika dela v Prekmurju, pa niso ni tega storili. Na banovinskih cestah se trojijo stotisoči dolarjev, popravljajo se ceste, postavljajo novi mostovi čez Muro in prekmurske vode, regulira se Mura. To so številke, ki gredo v milijone, ki se bodo investirale v Prekmurje. Tudi za bolnišnico so vsa pripravljala dela in sredstva že na razpolago in ta bolnišnica bo imela 250 postelj.

Sedaj pa hočem odgovoriti še na nekatera važna vprašanja: zakaj je dr. Korošec v vladi? Ali ne bi bilo bolje, da delamo v vseh okrajih politiko dr. Mačka? Propaganda dr. Mačka sega v našo hišo, zato mi je dolžnost, da pomeni, kaj nas vodi na naših polih. Naš interes je samo takrat zavarovan, kadar smo vsi Slovenci zbrani okrog enega programa, okrog enega voditelja. Dokler smo eno, nekaj zaležemo, če se razcepimo, nas nikjer ne bo nič. Mi smo Slovenci! Mačkovo gibanje pa je hrvatsko narodno gibanje. To je glavna točka njegovega programa. Ni res, če vam govorijo, da Mačkovo gibanje ni izrazito hrvatsko gibanje, ampak splošno kmetijsko gibanje. Mi smo slovensko narodno gibanje, zato vodimo mi Slovenci slovensko politiko. Hrvati pa naj vodijo svojo hrvatsko. Za kmete pa bom te-le povedal: za slovenskega kmeta in za naše slovensko kmetijsko gibanje. Pokret izobrazbe, združenih organizacij, prosvetnih društev in nešteti drugih organizacij, ki jih je tvoril slovenski duh ustvaril.

V DOLNI LENDAVI

Tudi v Dolni Lendavi je narod sprejel ministra Kreka enako navdušen, kakor v Murski Soboti. V vseh vaseh, kjer se je vozil, so vsele zastave. Shod je bil na Glavnem trgu. Minister Krek je imel govor približno enake vsebine kakor v Murski Soboti. Povsod se je manifestirala neomajna zvestoba našemu voditelju dr. Antonu Korošču.

Gorenjski prosvetni dan v Št. Vidu

Ljubljana, 6. julija.

V vrsti večerajšnjih slovenskih praznikov, ki so se vršili širom lepe in s soncem oblite Slovenije, ni zaostajal Gorenjski prosvetni dan v Št. Vidu. Ves slavnostno razpoložen in okrašen z zastavami, cvetjem in zelenjavo, je Št. Vid sprejemal svoje goste, ki so prihajali z vseh strani peš, z vlakci, na kolesih, na konjih.

Na predvečer je bila slavnostna uprizoritev Abramove drame »Zlatorog«, včeraj pa se je že na vse zgodaj zbralo ogromno občinstva pred društvenim domom, od koder je v krasnem sprejeto krenilo na postajo Vižmarje k sprejemu gostov z Gorenjskega. S fantaristi ljubljanske PZ na čelu je nato krenil z Vižmarji proti zavodu sv. Stanislava krasen sprevod, v katerem so vzbujale pozornost posebno lepe narodne noše, kolesarji s svojimi okrašenimi kolesi in postavljeni konjeniki. Izmenoma so igrali fantaristi ter godba »Lobnik«. V sprejeto so bili med drugimi tudi predstavniki vseh organizacij ter različni delegati z vseh strani. V okrašenem parku pred zavodom sv. Stanislava je nato g. univ. prof. dr. Lukman opravil službo božjo, urednik g. Košček pa je imel krasen govor o pomenu prosvetnega dela prvih slovenskih javnih delavcev. Nato je bil velik prosvetni tabor, s katerega so zborovalci poslali vdanostno brzojavko Nj. Vel. kralju Petru II., Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu, prodravne brzojavke pa ministru dr. Korošču, nadškofu dr. Jegliču in škofu dr. Rožmanu. Med čitanjem brzojavk so zborovalci navdušeno vzklikali kraljevski dinastiji, ministru dr. Korošču ter obema slovenskima škofoma. Nato je govoril g. Fran Erjavec, referent za osnovno šolstvo v ministrstvu prosvete. Njegov izklesan in plastično podan govor o Potokovnem delovanju, je izzval val navdušenja in pritrjevanja. Nato je govoril prof. Karel Capuder, ki je v svojem temperamentnem govoru razvijal in povdarjal globoke misli o pomenu katoliške prosvete. Tudi njegov govor so zborovalci večkrat prekinjali z navdušenim pritrjevanjem ter ga po zaključku nagradili z gromovitim aplavzom. Ljudski tabor je zaključil prof. Bajec, nakar se je zopet storil sprevod, ki je krenil pred meščansko šolo. Tu so se množice postavile v špalir ter pričakovale najavljeni prihod bana dr. Marka Natlačenca. Pogled na čakaajoče množice je bil veličasten: zastava pri zastavi, na notranji strani špalirja dolge vrste narodnih noš, med tisočglavo množico so se videli posamezni napisi, nad vsem so se pa zibale široke marele gorenjskih narodnih noš. Vmes neprestano vzklikanje slovenskim voditeljem. Banu nasproti je odjezdila četa konjenikov, ki ji je sledila skupina kolesarjev. Med čakaajočimi predstavniki pa je bilo nič manj kakor 21 deputacij raznih društev. Ko je prišel ban dr. Natlačenec do čakaajoče množice, se je kakor val utrgalo navdušeno pozdravljanje in ban dr. Natlačenec je šel skozi gost špalir narodnih noš, ki so ga pozdravljale s svojimi svilenimi robčki ter s šopki nageljnov. Po uradni pozdravi je stopil na govorniško tribuno ban dr. Natlačenec in spregovoril v mikrofon — govore in vno reportážo je prenašala tudi ljubljanska radio postaja — sledeče:

Govor bana dr. Natlačenca

Gotovo se danes govori in razpravlja o malocem toliko in s tako resnostjo kakor o gospodarski krizi. In naravno je to. Saj čutimo danes vsi njene neprijetne posledice. Nobenemu stanu ne prizanaša s svojimi brezobzirnimi in bolečimi udarci. Nešteto (o naših kmečkih domov, ki so še pred nekaj leti

lepo uspevali in kjer je še pred kratkim vladalo blagostanje, ki se pa danes majejo in rušijo. Koiko je trgovcev, obrtnikov, ki so jih neusmiljeni sunki sedanje krize vrgli iz ravnotežja, tako, da so vsi njihovi obupni poskusi in napor, da bi zopet vstali, zaman. In delavstvo! Številno brezposelnih, ki je v zadnjih letih tako strašno naraslo, nam priča o težki krizi, ki jo preživlja tudi delavstvo. Pa tudi državnim in samoupravnim nameščencem ter inteligenčni sloji vobče bridko okušajo posledice splošnega obubožanja in zmanjšane davčne moči ljudskih mas.

Ni nič čudnega, ako je pri teh razmerah nastopila med narodom potrtost in zmedenost, ako se je pojavila med ljudstvom malodušnost in če je radi tega tu in tam začelo pojemat tudi veselje do ustvarjajočega dela. Vse to so gotovo naravni pojavi. Toda zavedati se moramo, da so ti pojavi za naše gospodarske in socialne prilike škodljivi. Le preveč slišimo godrnjanja in zabavljanja, preveč je nerazpoloženja in nevolje, premalo se zavedamo, da vodi iz sedanjih razmer v boljše bodočnost samo pridno, smoteno in složno delo. Ko je naš gospodarski položaj najtežji, tedaj nam je dobre volje, zaupanja v svojo lastno moč, pridnega, vztrajnega in smotnega dela najbolj treba. Ne bomo kakor neblogen otrok, ki si sam ne ve pomagati, pa zato samo joka in kriči! Ne pričakujemo, da nam pride pomoč kar iznenada in od kdovekod, brez našega intenzivnega truda in sodelovanja! Če kdaj, nam je danes treba veselja do ustvarjajočega dela. Toda zdaj se, da zavzema danes malodušnost vse prevelik obseg. Zdi se, da je vse preveliko število onih, ki so izgubili vero v samega sebe in ki zato iščejo opore kakor rastlina-plezalka — da bi se mogli dvigniti. Mar ni za današnje razmere značilno, da išče toliko mladih ljudi službe pri državi in samoupravnih uradih, da je toliko ljudi, ki bi hoteli živeti, čeprav samo beraško življenje, na račun javnosti! So to ljudje, ki so sicer po letih še mladi, a po duhu in moči svoje volje že — starci, ki bi kljub svoji mladosti že hoteli v hiralnico. Je to gotovo nezdrav pojav, ki ga je treba izčisti s tem, da vrnemo tem ljudem vero v samega sebe in veselje do samostojnega ustvarjajočega dela.

S tega stališča je obrtna razstava, ki jo odvijamo, razveseljav dogodek. Tudi obrtnikom, ki so se potrudili, da pokažejo na tej razstavi javnosti najboljše, kar zmorejo, gospodarska kriza s svojimi udarci ne prizanaša. Toda čim težje so razmere, v katerih morajo delati, tembolj morajo napeti svoje sile, tembolj skušati uporabiti vse tehnične pripomočke, ki ti jih nudi sedanjí čas, da premagate vse težave, da si kljub vsemu zagotovite obstanek in napredek. S tega stališča je ta razstava veselo znamenje, znamenje zdravia, znamenje dobre volje, ki hoče kljub vsem težavam in oviram vztrajati in napredovati.

Od srca čestitam prirediteljem in razstavljalcem, ki so na tej razstavi udeleženi, k lepim uspehom in iskreno želim, da bi institucija šentvidske razstave ostala trajna in da bi mogli od leta do leta zaznamovati čim lepši napredek.

Našo javnost pa opozarjam na odlične proizvode naših domačih obrtnikov, ki v ničemer ne zaostajajo za mnogo dražjimi izdelki, ki nam jih nudi inozemski trg. Podprimo plemenito prizadevanje svojega domačega obrtnika po čim višjem spopolnjenju s tem, da kupujemo samo pri domačem obrtniku!

Proglasim, da je razstava s tem otvorjena.

Ban dr. Natlačenec si je nato v spremstvu ogle dal krasno aranžirano obrtniško razstavo v meščanski šoli, nakar je ostal še nekaj časa v Št. Vidu ter se potem odpeljal z avtomobilom v Ve-

Prodajalci mrhovine pred sodiščem

Ptuj, 3. julija.

Pred ptujskim sodiščem sta se zagovarjala zakonca Alojz in Ivana Mahorič, posestnika v Dretelji, zaradi prestopka po § 266 točka 3 k. z. Obtožnica ju dolži, da sta prodajala poginulo žrebe za sveže teleče meso. Imenovanima je v sredi meseca majnika nenadoma poginilo 2 meseca staro žrebe. Prvoobtoženec je naročil drugoobtoženki, da žrebe odere, kožo pa proda, meso pa naj razkosa in da avinjam. Sam pa je iz obupa odšel od doma v vinograd in ostal tamkaj 2 dni. Da bi pa prišla na svoj račun in do odškodnine, je drugoobtoženka naložila meso na voz in ga peljala v Ptuj, kjer je nabasala kose mesa v torbo, hodila od hiše do hiše in prodajala mrhovino za sveže telečino po 4 do 5 Din za kg. Ker je bila cena nizka, so ljudje meso dražjevoje kupovali, tako da je tekem 2 ur razprodala vso mrhovino. V domači vasi mrhovine seveda ni upala prodajati, ker je ljudstvo vedelo, da nima telečine, temveč poginulo

žrebe. Nastale so govorice, ki so prišle na ušesa tudi oblastem, ki je uvedla preiskavo in ugotovila da se je v resnici prodajala mrhovina za teleče meso. — Pri razpravi se je Alojz Mahorič zagovarjal v gornjem smislu, kar so potrdile tudi priče. In je bil zaradi tega oproščen krivde in kazni. Ivana Mahorič pa je z solzami v očeh priznala dejanje in se zagovarjala, da se je hotela na ta način oškodovati za škodo, ki jo utrpita po žrebelu. Sodišče je upoštevalo kot olajšilno okolnost priznanje in neoporočenost obdolženke ter jo zelo milo kaznovalo. Sodba se glasi: 180 Din denarne kazni, odnosno tri dni zapora pogojno na tri leta. Razen tega mora plačati vse stroške kazenskega postopanja in povprečnino 100 Din. Zaradi tihotapstva mesa pa se bosta morala zagovarjati še pred upr. oblastjo.

Občinstvo pa se ponovno svari, da naj ne kupuje vtihotapljenega mesa, ki ni pregledano po veterinarju, ker se s takim nepremišljenim nakupom mesa lahko zastrupijo cele družine.

Kopalci na Savi - pozor!

Ljubljana, 6. julija.

Včeraj popoldne okrog Štirih je kopalce ob Savi vznemiril prizor, ko je zašla v deroče valove Save 15 letna deklica, ki je sicer znala plavati, toda ni bila kos deročim valovom. Kopalci, ki so bili v skrajni nevarnosti in je že izginila pod vodo, se je pognal za njo brezposelni ključavničar Medvešek, ki je že večkrat rešil katero življenje iz savskih valov. Tudi včerajšnji njegov pogumen nastop je imel popoln uspeh: z neverjetno korajžjo in ob enem s popolno duhaprisotnostjo je izvlekel iz najnevarnejšega toka onemoglo dekle in rešil s tem mlado in šele razvijajočo se življenje. Medvešek zasluži za svoje dejanje vso pohvalo, to tem bolj, ker se je v bližini nahajalo več ljudi, ki pa niso opazili, v kako nevarnost je dekle zašlo. Medvešek pa je poznal nevaren tok in njegovo zahrbtnost ter je pazil, če bi kdo priplaval v bližino nevarnega toka. V včerajšnjem slučaju pa je tudi dekle samo znatno pripomoglo k srečni rešitvi, ker je ohranilo v celoti svojo duhaprisotnost: ko jo je namreč voda potegnila pod gladino, je razširila roke in noge, tako da se je nekaj časa lahko še upirala. Tudi potem, ko je priplaval rešitelj do nje, se ga ni — kakor običajno v takih slučajih — obupno oklenila, marveč je pustila, da si jo je reševalec sam mirno naložil in odplaval z njo proti bregu.

Na tem mestu hočem opozoriti kopalce na nevarnosti, ki jim pretijo na tem mestu Save, t. j. ob izlivu Gameljence v Savo: tu je namreč Sava letos močno spremenila svoj tok. Ob obeh straneh glavnega deročega toka so bazeni, ki kažejo zgoraj sicer čisto mirno površje, so pa malo nižje prepredeni z vrtnici ter so radi tega na eni strani vabljivi, v resnici pa zahrbtni in zelo nevarni. Za plavce so najnevarnejše dobro vidno mejne črte med glavnim tokom in mirnejšo vodo. Tam dere voda pod sijočo vodo ter bruha na površje šele sredi mirno stoječe vode. Na tej črti kopalca tudi pozira, če pride do te črte še tako dober plavalec, prestraši navadno tudi njega, ker ga nenadno potegne vodni tok pod vodo. Če s to nevarnostjo si-

cer najprej računa, se more za njo seveda tudi uspešno pripraviti. Zato plavalec, ki struge ne pregleda naprej, ni previden. Slab plavalec pa je mejne črte sploh ne more zlepa preplavati. To črto mora namreč plavalec prerezati s sunki in s krepkim plavljanjem v taki smeri, da prereže mejno črto počez.

Top, ki bruha ljudi

Ljubljana, 6. julija.

Ze od sobote sem proti šesti uri zvečer igra na Kongresnem trgu godba, ki ljubljancem opominja, da je prišel na obisk že znani atlet Drago-ljub Aleksič in Knjaževca. Lansko leto je Aleksič nastopal na več metrov visokem drogju in na njem izvajal take atrakcije, da je marsikateremu gledalcu zastajala kri. Ker pa so bili mnogi mnena, da je v taki višini lahko počenjati take stvari, ko pa je prirejal tak oddaljen od gledalcev, sedaj atlet prireja akrobacije na dveh mizah.

Prva točka je, da dvigne z zobmi poln sodček vode, z drugim pa tolče po njem. Druga točka je razbijanje debelega in trdega kamna na Aleksičevi glavi. Nato Aleksič pokaže ameriški način cepjenja drv. Njegov pomočnik mu namreč na glavi razbije desko na majhne delce. Bog ne daj, da bi se tak način uvedel pri nas, dasi je Aleksič ta način cepjenja priporočal ženam, katerih moške se vračajo zgodaj zjutraj domov. Dalje je atlet prikazal svoje mišice in njih jakost, ko je z lahko zvil precej debel železen drog. Kot glavna točka pa je izstreljevanje živega človeka iz topa. Za to atrakcijo je Aleksič angažiral Franca Krausa. Do sedaj imajo te atrakcije le v Nemčiji, Ameriki, Španiji in pa pri nas. Aleksič najprej zbrani publiko razloži delovanje topa, potem pa v topu spravi Krausa. Močan pok, in Kraus v lepem loku pade na pripravljeno mrežo, vstane in prav lepo hitlerjevsko pozdravi publiko. Dasi razdalja ni 12 m, kakor pravi Aleksič, vendar ljudje z zadovoljstvom odhajajo s Kongresnega trga, in govore o teh dveh atletih, ki si na tako težaven in nevaren način utirata pot v življenje.

Težak boj Ljubljane z BSK-om

Belgrad, 5. julija.

Danes se je »Ljubljana« predstavila prvič prestolnikem nogometnemu občinstvu in si s svojo požrtvovalno lepo igro pridobila njegove simpatije. Tekmo so igrali na igrišču »Jugoslavije«, ker je komisija prepevala uporabo tribuna na igrišču BSK. Vreme je bilo danes precej oblačno. Le močan veter je preprečil, da ne deževalo. Malo pred tekmo je sicer res malo padel dež, toda je že prenehal, ko se je tekma pričela.

Igrišče je bilo zelo trdo, kar se je posebno pokazalo na igralcih »Ljubljane«, ki belgrajskega terena niso tako vajeni, kakor domačini. Tekma je potekala v premoči BSK-a, ki so ostro napadali vrata »Ljubljane«, toda do 34 minute drugega polčasa niso mogli ničesar doseči, ker je obramba »Ljubljane« igrala lahko rečemo brez napake. V njej sta posebno presenetila vratar Logar, ki je branil tako, kakor do danes še ni branil nihče od slovenskih vratarjev, in levi branilec Bertonec, ki je vedno v pravem času interveniral in se boril za dva. Logar je ostre strele Marjanovića, Vuja-dinovića in Božovića iz neposredne bližine branil bodisi v padu, bodisi z odbijanjem. Občinstvo je njegove parade nagradilo z viharim odobravanjem. Isto pohvalo je žel branilec Bertonec I. Krilska vrata je igrala požrtvovalno, napaka je bila le ta, da je premalo podpirala napad.

Najslabši del moštva je bil napad, v katerem je izvršno igral samo hitri Zemljič na levem križu, na desnem križu pa je precej dobro zaigral tudi Bertonec II. Ostali pa so igrali preveč mlačno ter niso znali izkoristiti nevarnih prodorov in lepih centrov Zemljiča. — Najslabša sta bila desna zveza in halfa, oba Laha. Nekajkrat je Zemljič moral čakati, da je trio dospel do branilske črte in da je mogel centrirati. Če bi ga trio spremljal in bi malo bolj hiter, bi križo lahko prejel pod žogo na sredo in bi ljubljani uspelo vsaj še dvakrat potresti mrežo domačih.

Potek igre.

Začetni udarec je imela »Ljubljana«. Toda BSK je prešel takoj v napad, ki je končal s strelom Božovića mimo prečke. Pri »Ljubljani« se opazi precej pomankljiva tehnika. Le težko se bori z izvršnim BSK-om. Redki napadi naših, večinoma vsi po desnem križu, se končujejo že v nasprotnikovi branilski črti. V 15 minuti Zemljič pride prvič do žoge, zadirja proti vratom, toda sodnik ga ustavi, češ, da je stal v ofsajdu. V 17. minuti je imel Logar prvič priliko pokazati svoje znanje. Oster strel Vujaadinovičev krepko stisne v rokah. Krilska vrata je preveč defenzivna, zato napad kaj hitro izgublja žogo. V 25 minuti sodnik ponovno zaustavlja sijajno kombinacijo Jež-Zemljiča zaradi ofsajda, ki ga ni bilo. Občinstvo ogorčeno protestira. V 27. minuti BSK napada preko Glišovića, ki lepo poda žogo na sredo. Moša se pripravila na strel, toda Bertonec I. je hitrejši. V 28. minuti Zemljič sam prodira, dribla Radanovića, toda ko je dospel do Glišovića, mu je žoga zaradi silnega starta zaostala. Lepa prilika je zamujena. BSK ostro napada in v 36. minuti bi »Ljubljana« skoraj doživela prvi gol. Marjanovič je z 10 meterske daljave z roko usmeril žogo ter poslal bombo na vrata. Toda

like Lašče. Na veseljenem prostoru v Št. Vidu pa se je razvila prosta zabava, posebno točko pa je tvoril nastop narodnih noš, ki so prispеле z vseh krajev Gorenjske. Bilo je prirejeno tudi krasno uspešno »števanje«, narodna igra iz Zilске doline, potem pa tekmovalje narodnih noš. Celoten gorenjski prosvetni dan je uspel nad vse pričakovanje ter morejo biti Gorenjci nanj ponosni.

Logar je ta silni strel na splošno presenečenje v padu branil, zakar je žel viharo ploskanje. Samo minuto pozneje Logar že spet odbije žogo. Prvi polčas je končan.

Vsi napadi se vrše preko Zemljiča. Igra je enakovredna do 30. minute. V 20. minuti daje Lah Bertonecju II. žogo. Bertonec v ostrem teku hiti proti vratom, nenadoma prenese na Zemljiča, ki takoj vrača dobro pripravljenemu Repotočniku. — Ta z 14 meterske razdalje z ostrim strelom strese Glaserjevo mrežo.

Občinstvo pozdravlja odlične ljubljance. V 27. minuti Zemljič ponovno prodre po svojem križu, poda lepo Repotočniku, ta pa z lepe pozicije strelja preko prečke.

Od 30. minute dalje BSK silno napada. Stalno je pred vrati »Ljubljane« in strelja. Toda vratar Logar brani vse. Šele v 34 minuti je BSK-u uspelo, da je izenačil. Marjanovič strelja, Logar se je lepo postavil, toda roka Kukanje spremeni smer žoge. Ta gol je »Ljubljano« zelo deprimiral. Minuto pozneje Marjanovič zabije iz 15 meterske daljave drugi gol in iz 18 meterske daljave pošlje težko bombo in tretjič potrese ljubljansko mrežo. Logar strela ni mogel ubraniti, ker je bil pokrit. BSK še vedno stalno napada, toda odlična ljubljanska obramba uspešno dela. Igra je pred vrati »Ljubljane«. Občinstvo, ki se ga je na igrišču zbralo okoli 2000 je s ploskanjem nagradilo igro gostov. Napravili so s svojimi krasnimi potezami najlepší vtis in si pridobili velike simpatije med belgrajskimi nogometaši.

Kolesarji se pripravljajo za Berlin

Včeraj se je vršila v Zagrebu druga kvalifikacijska kolesarska dirka. Dirka se je vršila v lepem vremenu in ahi čisti. Edino, kar je močno oviralo vozače je bil močan protiveter. Vkljub vsemu pa so bili doseženi sijajni rezultati. Povprečna brzina, s katero je vozil zmagovalac Prosenik, ki je prejšnjo nedeljo zmagal pri juniorskem državnem prvenstvu je bila 37 km. Prosenik je Slovenec, doma iz Brezice, tekmuje pa za Zagreb.

Doseženi so bili sledeči rezultati:

1. Prosenik Avgust (HKB Zagreb 1887) 2:42.18.
2. Gartner Franc (Ljubljana) 2:50.38.
3. Pokupec Josip (Gradjanski) 2:51.11.
4. Ivkovič Drago (Gradjanski) 2:50.1.
5. Erdelje Danilo (Belgrad) 2:52.34.
6. Valant Ivan (Hermes) 2:53.12.
7. Fainiger Bruno (Gradjanski) 2:55.34.

Zal je prišlo po tekmi do protestov in do kaznovanj, češ da so izrabili vodstvo motočklav in da so jih »vlekli«. Tako so bili vključ vsem protestom kaznovani trije Slovenci; in sicer Oblak, Gartner in Fainiger.

Kaznovani so vsi trije na ta način, da bodo pri zadnji izbiri dirki morali startati kot šele osmi po redu in da bosta morala startati v razboju 10 minut. Z ozirom na to so naši dirkači sklenili, da se prihodnje izbirne tekme ne udeležijo. Zdi se nam popolnoma razumljivo, da naši kolesarji ne morejo ostati z ozirom na take odločitve hladni, vendar pa bi bilo zlasti za Gartnerja, ki je eden najboljših vozačev, zelo škoda, če ne bi tekmoval še enkrat in tako tudi ne bi mogel iti v Berlin.

Naročajte „Slov. dom“

Ljubljana danes

Koledar

Danes, ponedeljek, 6. julija: Izalja.
Jutri, torek, 7. julija: Vilibald.

Lekarne: Nočno službo imajo: dr. Kmet, Tyrševa 41; mr. Trankoczy, ded., Mestni trg št. 4 in mr. Ustar, Selenburgova ulica 7.

† Svetoslav Peruzzi

Iz Splita je prišla vest, da je umrl nenadne smrti profesor Srednje tehnične šole v Splitu in slovenski kipar Svetoslav Peruzzi. Peruzzi je pred osmimi meseci umrla žena in se je od tedaj čutil zelo osamljenega. Bolehal je že dalje časa. Sinovi ponosi ga je zadela srčna kap.

Peruzzi se je rodil 1883 kot sin arheologa g. Martina Peruzzija. Strokovno kiparsko izobrazbo je dobil na Srednji tehnični šoli v Ljubljani, Zagrebu in na dunajski akademiji. Leta 1904 je imel prvo razstavo na Dunaju, pozneje pa v Belgradu. Z Dunaja se je preselil v Ljubljano in od tam v Split. Smrt ga je dohitela tik preden se je vrnil v domovino.

Kot kipar je pokojnik deloval predvsem kot portretist in je naredil več del v vrste. Tako na pr. Gregorčičev nagrobnik, portret založnika Bamberga, nagrobnik pesnika Medvedu itd. Pokojnika je zelo cenil Meštrovič, kateremu je pomagal delati Petrinovičev mauzolej v Zagrebu.

Kaj bo nudil

„Mariborski teden“

1. Letošnji »V. Mariborski teden« bo predvsem svečan in pester, ker bo to jubilejna prireditev, ki ji bo pokroviteljil Ni. kr. Vis. kraljevič Andrej. Vršil se bo od 1. do 9. avgusta.

2. Nudil bo popolno sliko gospodarskega in kulturnega življenja našega severnega ozemlja.

3. Številne in zanimive razstave, ki bodo prikazale bistvo našega severnega življenja, pa tudi mnogo zabavnega, za kar bodo poskrbele najrazličnejše atrakcije, ki bodo v Mariboru popolnoma nove.

4. Popolno industrijsko in gospodarsko obilježje, ki ga bosta pokazali splošna industrijska in tekstilna razstava.

5. Zanimivo in pestro obrtno revijo, s katero se bodo naši vrli obrtniki uveljavili kot povsod priznani in odlični strokovnjaki.

6. Veliko tujsko-prometno razstavo s številnimi krasnimi motivi slovenskih gor, zelenega Pohorja in idiličnega Mariborskega otoka.

7. Žensko obrt. Žena bo obiskovalcem prikazala svoje tudejstvo in v gospodinstvu in obrti, ki je uspešno in koristno.

8. Pestro spominsko razstavo slik odličnega že pokojnega slovenskega umetnika, profesorja Ovaica, in krasno razstavo slik na steklo in keramiko.

9. Modno revijo, ki jo že nestrpno pričakuje zlasti naša ženska svet, saj pa bo tudi zelo zanimiva in zabavna, ker bodo modo razkazovale lepe mladenke, za razvedrilo pa bo skrbel koncertier, gledališki igralec g. Harastovič.

10. Veliko gasilsko razstavo in gasilski kongres združen s proslavo 65-letnice.

11. Mnoge sportne prireditve in kongrese.

12. Zanimivo razstavo proti-plinske obrambe in obrambe proti napadom iz zraka.

13. Vinsko razstavo s poskušnjo, ki bo še bolj utrdila sloves naših svetovno-znanih vin slovenskih vinogradnikov.

14. Filatelistično razstavo, združeno z borzo znamk, kar bo vsakogar velika atrakcija letošnjega Mariborskega tedna.

15. 50% popust po naših železnica in znaten popust na železniških progah »Aero-puta« ter na parnikih.

Trgovci in obrtniki

proti „Ta-Ta“ v Zagrebu

Zagreb, 4. julija.

Še vedno ni rešeno vprašanje ustanovitve velikega trgovskega podjetja Ta-Ta v Zagrebu. Vse obrtne zbornice so se namreč izjavile proti tej ustanovitvi. Znano je, da so predstojniki tega trgovskega podjetja vzeli v najem prostore, v katerih ima trgovino sedaj g. Milinovič. Mesečna najemina bi tu znašala 70.000 dinarjev. Trgovina Milinoviča bi se seveda morala izseliti. Vprašanje pa je, če bo Ta-Ta mogla v Zagrebu začeti s poslovanjem, ker so vse zainteresirane ustanove proti temu. Na seji 1. julija letos so zastopniki trgovinsko-industrijskih in obrtnih zbornic sklenili, da naprosijo brzojavno trgovinskega ministra, da ne dovoli, da bi se ustanovila omenjena trgovina v Zagrebu. Tudi obrtniki sami so na mnogostevnih skupščinah zahtevali prepoved ustanovitve te trgovine, kajti v tem primeru, če bi ta trgovina začela poslovati, bi bili močno prizadeti ravno mali trgovci in obrtniki, torej tisti, ki plačajo največ davka in na katerih tako rekoč počiva naše gospodarstvo. Poleg tega pa je važno tudi to, da ministrstvo izdaja dovoljenja za vsako trgovino, ki jo ima kje kakšno podjetje, posebej in da je zato tudi treba za vsako dovoljenje posebej prositi. Vsi trgovci in obrtniki krogi upajo, da takega posebnega dovoljenja za postavitev trgovine Ta-Ta v Zagrebu to podjetje še nima in da ga iz gospodarskih in socialnih razlogov tudi ne bo dobilo.

Nova železniška proga

v Bosni

Gozdarsko podjetje Ugar v Turbetu je prosilo za dovoljenje graditve železniške proge od Bugojna do Gornjega Vakufa. V zadnjih dneh je bila na delu že komisija, ki je pregledala traso in ugotovila, da ni nikakih ovir, da se izda to dovoljenje. Po pogodbi iz leta 1931, ki jo je podjetje »Ugar« sklenilo z državo, mora podjetje na svoje stroške zgraditi gozdno-industrijsko ozkotirno progo s pravico javnega prometa. Leta 1951 bo postala državna. Proga bo potekala od Gornjega Vakufa po dolini reke Rame do železniške postaje istega imena na Neretvi. Z graditvijo proge se bo pričelo še ta mesec.

V trgovini radijskih potrebščin:
»Kakšen aparat za želite, gospod pisatelj?«
»Pisatelj: »Pokažite mi aparat na kratke valove, ker imam zelo majhno sobo.«

Dama: »Kako si upate spremiti me vse do stanovanjale?«

Spremljevalec: »No, zelo hudo bi mi bilo, ko bi vas spremljal kdo drugi.«

Slovenski narod slavi svojega pesnika

Vel. Lašče, 5. julija.

Velike Lašče in okolica se s pravico imenujejo »klasični kot Slovenije«. Saj je ni točke na naši narodni zemlji, ki bi se mogla na tako mali površini postavljati s takim številom tako odličnih usmeriteljev našega narodnega življenja v prošlosti, katerih delo ne bo in ne more biti nikoli pozabljeno in ki se jih vedno znova moramo s hvaležnostjo spominjati.

Eden med njimi in gotovo ne najmanjši je ravnatelj slovenskega večerašnjega dneva, slovenski pesnik, pisatelj, literarni učitelj in zaslužni vzgojitelj vseh slovenskih rodov, podsmreški rojak Jos. Stritar. Vsi ti dnevi, posebno pa sama nedeljska proslava so v polni meri pokazali, da je ta mož velikan postal last vsakega našega naroda, tako izobrazena kakor našega neolaganega človeka, da ga je tudi narod dojel, kakor je on dojel narod, da naš človek tudi v današnjih težkih razmerah ve ceniti tako odmaknjeno in navidez brezkorisno delo, kakor ga vrši — pesnik.

Velike Lašče so v zastavi. Velike Lašče so polne ponosa, ko sprejemajo drage goste in občudovalce velikega rojaka. Topiči, slavoloki tako reko čna vsak korak! In včerajšnja akademija, katere točke so tvorila sama dela našega pesnika. Nastop pevcev, veliki in mali, deklamatorjev, igralcev, predvsem pa vznesen govor gospoda prosvetnega inšpektorja Ivana Dolence, vse je izvenlo v priskočno hvaležnost in obenem ponosno zavest, da smo duhovni sinovi tega moža in da hočemo to tudi vedno ostati.

Danes pa nas je godba na vsežgodaj zbudila v praznično jutro. Z julijanskim vlakom so prišli številni gostje predvsem iz Ljubljane (žalobog je nekoliko motila istočasna prireditev v Št. Vidu in razne prireditve na Dolinskem). Odvedli smo jih v svečanem sprejemu, v katerem je bilo mnogo narodnih noš in tudi nekaj starih konjenikov, mimo veselicega prostora in dalje do slavjenčeve rojstne hiše v Podsmreku. Tam se je takoj nato vršila služba božja, ki jo jebral sin iz sosedne hiše in slavjenčev daljni sorodnik.

Govor Franca Tersegla

Po končani sv. maši je stopil na okrašen govorništvi oder tik zagrnjene spominske plošče slavnostni govornik, gospod urednik France Tersegla. Kakor zna to samo on, je v temperamentnem, in vendar tako tehničnem govoru pokazal sliko pokojnika:

Bil je to mož, ki ni bil nikoli last samo ene kulturne struje ali kakršnekoli klike, ki bi se p udinjal brez pridržka, da bi pri tem izgubil svojo duhovno svobodo in smisel za narod kot celoto. Ko so že v njegovi dobi grozile razne nevarnosti za slovenski jezik ter se pojavili razni predlogi za »stapljanje«, se je temu odločno uprl in se še s tem večjo ljubeznijo posvečal gojitvi te naše najdražje svetline, s katero stojimo in pademo. Z njo in njegovim delom je postal naš jezik v dobri meri to, kar je danes, zmožen, da se v njem izrazi vsaka še tako fina in visoka misel in čustvo. S tem je neizmerno povzdignil in okrepil narodno zavest našega človeka, ko je že sam nekako postavil naš jezik na višino takratnih evropskih jezikov. Bil je vse življenje in pri vsem svojem delu edino kulturni delavec, umetnik, ter je od vsega početka izpodbijal in zavračal takrat vsesplošno

Nekaj, o čemer gg. Pucelj in dr. Kramer ne govorita

Večkrat smo že poročali, kako je bilo pri petomajskih volitvah lanskega leta. Po svojih dogodkih, posebno pa po načinu, kako so opravili JNS-ari skupaj tak »sijajno zmago«, so postale te volitve menda unikum v zgodovini jugoslovanskih državnoborskih volitev.

Danes prinašamo spomine na zanimiv primer, ki pa seveda ni osamljen, marveč je majhen drobec v nešteto sličnih primerih.

V občini Križevci pri Ljutomeru je bil predsednik volilne komisije takratni in sedanjí upravitelj šole v Križevcih g. Janko Belec, zapisnikar pa takratni in sedanjí upravitelj banovskega posestva v Gor. Radgoni g. Ivan Prelog. Predsednik volilne komisije g. Janko Belec je bil obenem tajnik krajevne organizacije JNS v Križevcih. Takrat je bilo v uradnem razglasu javljeno, da je bilo oddanih v celoti 359 glasov. Nam pa je slučajno prišlo v roke poročilo, ki ga je predsednik volilne komisije g. Belec poslal takoj po volitvah svoji nadrejeni strankarski instanci, to je sreskemu tajništvu JNS v Ljutomeru. V tem poročilu g. Belec navaja dejanski potek volitev in seznam vseh onih oseb, ki so res volile. V tem seznamu so torej navedeni volilci, ki so res dejansko tudi volili. Sporočil pa je g. Belec ta imena svoji organizaciji privatno. V tem poročilu, v katerem so navedeni vsi volilci obenem s poklici in krajem bivališča, vključno hišno številko, je navedenih točno 217 oseb (dvostosedemnajst). Ker je bilo uradno izkazanih 359 glasov, dejansko pa jih po trditvah samega predsednika volilne komisije g. Belca volila le 217, moremo pač brez zamere s strani JNS-arskih gospodov

miselnost, dajmo vrednost in pomen samo politično delo, dočim dobiva umetnost svoj smisel samo kot nekeko pomagalo in popularizacija te ali one politične ideologije. Nasprotno je postavil kulturne delavca in njegovo delo kot centralno in najvažnejše v narodovem življenju in uveljavljanju. Tudi sicer je bil in je vedno ostel idealist, najlepši primer takega človeka v najčistejšem pomenu besede. Zato se je nujno odklonil od takrat prodirajočega realizma s točno Gorkijevsko utemeljitvijo, da ni vsako podajanje in priklovanje tako zvane resničnosti že samo kvarno. Z vsoto sil svojega, tu in tam prav ostrega peresa, pa se je vrget na kritiko takrat in danes tako pogubne naše narodne napake, brezčnega in brezobzirnega strankarstva, preko katerega navadno ne vidimo, kaj so prav za prav prave narodne koristi zahteve in potrebe. Naglašal je vedno, da je tista »načelnost« navadno samo zlagana in na ta način samo priprava tej ali oni politični skupini ali celo posameznikom. Zanimivo in nad vse poučno je bilo njegovo stališče do takrat se pojavljajočega »jugoslovanstva«. Kakor je bil sicer eden od prvih, ki je pri nas konkretno govoril in se zavzemal za jugoslovansko misel, (saj seje med vsem južnoslovanskimi narodi ravno v našem narodu utrdila najbolj in v najbolj čisti obliki) — je vendar odbijal, da bi mi od našega narodnega bistva, kulturne in jezikovne posebnosti odstopili tudi najmanjši drobci!

H koncu je govornik naglasil še misel, da je sicer nam, da gleda razna vprašanja vsak s svojega političnega in svetovnovzornega stališča. Vendar pa naj nas današnja proslava opozori na to, da so tudi temu postavljene neke meje, in te meje so in morajo biti: korist narodnega občestva. Nato se je dvignila zavesta in pokazal se je relief slavjenčev v belem kamnu. V zbranih ljudih se je kar samo od sebe utrgalo »Slava«.

Naslednji je govoril zastopnik Slovenske Matice, gospod dr. Dragotin Lončar. Nikakor niso odveč take proslave, nasprotno še premalo poznano svoje veliko moč, ki naj nas, kakor naš pesnik, vzgajajo k čim večji umski in sploh duhovni svobodnosti in pogumnosti in dejanju.

Kanonik Volc je nato sporočil pozdrave knezoškofa ljubljanskega, ki je v svojem pismu prav lepo vzporedil navidez tako različna si značaja in delavca kakor sta letošnja slavljena Slomšek in Stritar kot narodna delavca.

V imenu rektorja univerze se je oddolžil s kratkimi besedami gospod univ. prof. dr. Milko Kos, za njim pa še razni zastopniki, med katerimi je posebno pozornost zbudil vodja Slovenske Straže na Kočevskem, gospod dekan Skulj, ki je pokazal na neverjetno dejstvo, da naš življenj v tem okraju, ki je domovina tako velikih moči, živi v svoji lastni državi prav za prav nič manj kot življenje — narodne manjšine.

Večina zbranih gostov in domačinov se je nato odpravila na obširne in okusno pricjene veselice prostore pred goslinjo »Valikani«, kjer se vedno trije razgibani in animirani zabava. Predvsem je zraslo razpoloženje, ko se je okoli četrte ure pripeljal z avtomobilom dopolne zadržani gospod ban, dr. Marko Nallačen. Do Rašice mu je šla naproti cela dolga vrsta kolosarijev, ki so ga v sprejedu pripeljali v trg. Ljudstvo je pozdravljalo svojega bana z velikanskim navdušenjem.

V poletni vročini na strme vrhe

Na nebu se gore zvezde, samotno šumi skriti slap, prav rabel pas zelenkaste sija obrobja vzhodno nebo. Dva mlada fanta, ki sta vso noč z utripajočima srcema ležala na trdem pogradu in strmela v temni strop in v nemirne, temne macesnove veje pred oknom, se tiho oblačila. S čevlji in rokavi hitita po stopnicah v pritižje, majhen zajutrek, nato pa priprave za turo: klini tiho rožljajo, karabinerji udarjajo s kratkim zvonom. Plezalke, vrvi, kladi, kruh, sladkor, steklenica — nahrbtnik se hitro polni. Tiho stopita iz koče.

Se vedno je tema, ko že hrešči grušč pod čevlji obih zgodnjih romarjev visoko nad kočo. Pomalemi se začneta svinati. Pot se dviga. Mlada fanta zavijeta vstran z utrte in markirane staze ter kreneta po strmim, gruščnatem pobočju počevno do snežišča pod steno. Ze se je naredil dan. Skoro se zasveti in oživi mračna stena, eivina zasije kakor obraz, ki se je prebudil. Sneg zablišči. Previdno klešejo sekači skromne stopinje v pomrzo belino. Kratak skok preko robne poti na majhen, gruščnat prostorček. Kratak počitek — treba je sežuti kvedrovce, obuti plezalke, razviti vrvi in se navezati, zatakiniti karabinerje za pas in vpeti vanje nekaj klinov. Presti so še okorni, jutranje solnce še hladno, skale se še niso ogrele. Prešeren vrisk, v katerem zatrepata skrita struna nemirne neizvestnosti — in prvi plezalec se začneta dvigati v strme skale. Spodnji varuje, dokler prvi pleza. Nato se vlogi zamenjata. Na težkih mestih pojo klini, šklepetajo karabinerji (okrogle zaponke z vmetjo). Kladi udarja. »Naprej!« Strmina raste, globina postaja negotova, omotična. Solnce pripeka. Zdjaj pa zdaj rezko treske skalica, odtam, kjer je prvi posnaki krušljivi teren. Iz globin zasmrdi po žveplu. Treba je nekoliko počitka, kje je ostala dolina, kako majhna je planinska koča! Gore na obzorju tiče v plavkastem, vročnem čadu. Razburljiv nemir leži na vseh skalah — globina je potuhneni sovražnik. Naprej! Ure minevajo, da sam ne veš kako. Solnce se dviga. Stena ponekod že leži v senci. Popoldne se pomalem nagiba v večer. Vrh je še visoko. Treba bo poiskati pripravnega mesta za bivak (kraj za prenočitev na prostem). Ugodna prilika. Precej velika luknja v mogočnem previu! Tla je treba nekoliko oklesati s kladi. Vrh zabija klin, vanj zapneta karabiner, v karabiner svetilko. Prava samotarska celica. Kmalu zagore bližnje stene in vrhovi v pravilnih barvah: rdeče, vijoličasto, plavo, rumeno, zlato. Snežišča po izgubljenih grapah zazlate. V dolinah kuhajo pridne gospodinje večerjo. Spusti se noč z nemirnimi sanjami. Drugo jutro najde plezalec že spet pri delu v skalah. Vse dopolne plezata. Končno se odpre pred njima vrh. Zmaga. Čustvo, ki polni prsi obeh mladih fantov, je tako silno in čisto, da bi v tem hipu od hvaležnosti objela ves svet. Malo počitka na vrhu, nato povratek v dolino. Povratek mladega, skritega zmagovalca, zavest vrednosti, ki je niso nagradile senzacij željne množice s ploskanjem: zmaga, ki je bila priborjena v samotji, kjer sta oba udeleženca morala drug drugemu pokazati karte svojega resničnega ne igranega fantovstva.

Pojdite še vi letos na gore! Ni treba, da bi plezali, poskusite oni način izživljanja v gorah, ki vašemu temperamentu, starosti in sposobnosti odgovarja — in v nobenem primeru ne boste razočarani. Če že ne morete drugače, če ima morje na vas tak vpliv, da se mu ne morete za trajno odreči (ki čemur vas nihče nisi oddalec ne sili), potem ureditve zadevo tako: eno leto na morje, eno v gore! Morje in gore! Letos torej na vsak način na gore! Jeseni pa, ko boste delali bilanco svojega letovanja, nam boste gotovo hvaležni za nasvet, ki smo vam ga dali!

(Konec.)

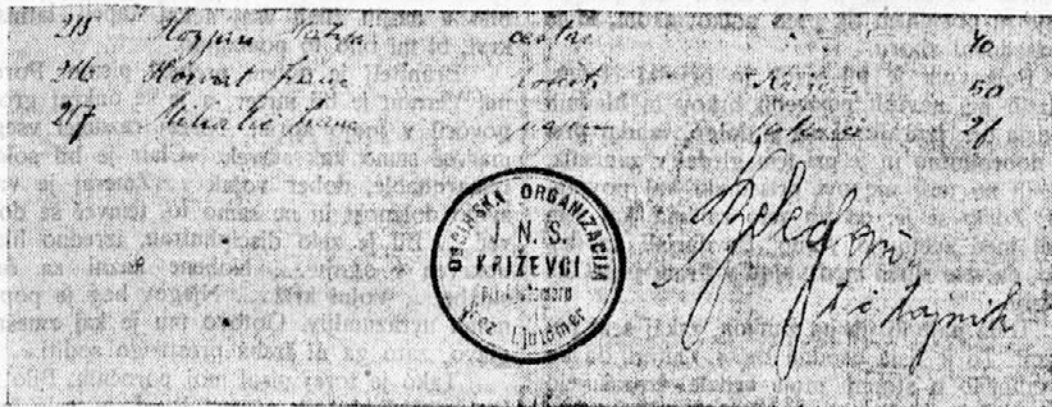
OUZD naj zida v Celju

Pri zadnji seji celjskega mestnega sveta je finančni referent g. Prelog izjavil, da je sklep mestnega sveta celjskega, ki je bil sprejel na eni prejšnjih sej z ozirom na potrebo novih prostorov za OUZD v Celju, naletel v Ljubljani na popolno razumevanje, medtem ko so gospodje pri osrednjem uradu v Zagrebu proti takemu sklepu in tej akciji nenaklonjeni.

Nova palača za OUZD v Celju ni prav nič manj potrebna, kakor justična palača. Sedanji prostori, v katerih se nahajajo uradi delavkega zavarovanja v Celju, so premajhni in svojem namenu sploh ne odgovarjajo. V majhni hišici v Vodnikov ulici so stisnjeni vsi potrebni prostori. Dve majhni luknji za pisarne in menda prav toliko nič večjih prostorov v ordinacijske namene na nasprotni strani glavnega vhoda. In to naj bo vse, kar nudi institucija delavkega zavarovanja 14.000 zavarovancem na teritoriji celjske ekspoziture OUZD. Mislimo, da bolj po mačehovski ne more nihče odpraviti svojega pastorka, kakor je storil OUZD za svojo celjsko klijentelo. Tako prostori, kjer se nahaja uprava, kakor prostori za ordinacijo na nasprotni strani ne odgovarjajo svojem namenu. Zboljšanje je tu absolutno potrebno in ne trpi nobenega odlašanja več. Celjski zavarovanci zahtevajo od svoje socialne institucije vsaj to, da se jih bo upoštevalo prav tako, kakor se upošteva kraji v drugih delih banovine, ki so poleg tega po številu zavarovanih članov veliko šibkejši kakor pa Celje. Če ima Kranj svojo palačo z vsemi potrebnimi prostori, zahteva prav isto za sebe tudi Celje. Kranj ima okrog 8000, Celje pa okrog 14.000 zavarovancev, torej skoraj še enkrat toliko. Zato velja naš klic: dovolj prostorov tako za uradništvo kakor za ambulatort. In ti prostori naj bodo tudi dovolj veliki ter naj odgovarjajo vsem predpisom moderne socialnega zavarovanja, naj bodo tudi moderno opremljeni.

Uvidevajoč vse te velike potrebe socialnega zavarovanja v Celju, je sedanji mestni svet sprejel sklep, da da delavskemu zavarovanju na razpolago prostor za potrebno palačo — brezplačno. Toda pod pogojem, da zgradi institucija palačo leta 1936 ali 1937! Ker se bo taka palača morala zidati nekje v središču mesta Celja, kjer so stavbene parcele zelo drage, vidimo, da je pripravljena mestna občina v ta namen žrtvovati prostor v vrednosti več stotisoč dinarjev. Vsakdo, ki ima razumevanje za velike potrebe in naloge socialnega zavarovanja, bi z veseljem zgrabil za tako ponudbo, le Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu nima za to nobenega smisla, kar je z ozirom na obstoječe in žalostne razmere absolutno nerazumljiv pojav.

njena gospoda prosila zborovalce, naj ne delajo medklicev, češ da bo lahko vse prišlo do besede na koncu shoda. Ko je bil konec shoda, ni dobil nobeden delavec besede. Ko je bil dnevni red izčrpan, je Pliberšek šod zaključil, ne da bi vprašal zborovalce, ako želi kdo besedo. Tudi hrastniški rudarji so bili na tem shodu v Trbovljah, ker so tudi oni hoteli govoriti in obrazložiti svoj težki položaj, katerega vse težko prenaša in tudi bolj razume kakor Arh. Zakaj ne skličejo takega shoda še v Hrastniku, da bi mogel tudi rudar spregovoriti in povedati svoje.

Hrastnik

Hrastnik, 5. julija.

Razmere v našem hrastniškem revirju se vedno bolj slabšajo. V mesecu juliju se bo delalo samo dvanajst dni, to pride za prvo periodo na teden po dva delavnika in drugo periodo po tri delavnike na teden. Torej bo kazalo rudarjem jesti samo dvanajstkrat v mesecu juliju. Delili so nam že dvakrat belo moko, samo na kvas so gospodje pozabili. Toda danes računa gospoda, da bo rudar lahko delal svoje naporno delo pod zemljo, če ima kosček suhega kruha in isto producirati, kar oni zahtevajo. To, kar so nam dali, je še veliko premalo,

to je komaj tista drobtinica, ki je padla gospodom z mize. Mi odklanjamo vsako podporo in vsako miloščino. Zahtevamo samo pošteno delo in pošteno plačilo.

Strokovna organizacija govori na raznih shodih, da bi pa kdaj govorili ali na kakšnem shodu omenili o kakšnem eksistenčnem minimumu, tega še nismo slišali od voditeljev te skupine. Zdi se, da tisti ljudje nimajo pravega zanimanja, o katerem govorijo, da bi reševali mezne boje v korist delavcev. Dne 2. jul. je imela ta skupina v Trbovljah po dolgem času sklican shod, na katerem sta govorila Pliberšek in Arh iz Zagorja. Ker so padali med njihovimi govori medklici, so ome-

Osnove pri barvanju tkanin

Znano je, da vsako teoretično znanstveno pridobitev prej ali slej stavijo v službo občestva in vsakdanjega življenja. To prav nič ne zmanjšuje pomena in vrednosti teoretičnega proučevanja. Ravno nasprotno! Znanost naj služi življenju, ne pa zgolj sami sebi. Samo v zvezi z življenjem se znanost preraja in osvežuje. Tudi izsledki o elektriki in atomih so padli s svojega prvotnega vzvišenega prestola v nižave vsakdanjega praktičnega življenja in že več desetletij se v raznih oblikih podjetih splošno poslužujejo galvanotehnične procedure. Oglejmo si malo bliže to novo

galvanotehnično metodo

Kdor hoče kako kovinasto stvar prevleči s kakšno žlahtnejšo kovinsko prevleko, jo n. pr. pozlate ali posrebrni itd., ima na razpolago več načinov. Mogoče je to storiti na kemični način, kakor poslopamo pri posrebevanju cerkvenih in drugih lesencev, ki jih enostavno prepleskamo z raztopljenim srebrom (Schoopova metoda). Največkrat pa se zatekamo k gavanotehnik. V ta namen predmet, ki ga hočemo posrebrati, potopimo v solno raztopino drugega, v našem primeru v solno raztopino srebra. V posodo, v kateri se ta proces vrši, vpletimo prevodnike s pozitivnim in negativnim električnim tokom. Konca teh prevodnikov, ki tičita v raztopini, se imenujeta elektrodni, in sicer pozitivni anoda, negativni pa katoda. Katoda je navadno tisti predmet, ki ga hočemo prevleči, anoda pa tisti, s katerim to izvršimo. Pod delovanjem električnega toka se anodna kovina v raztopini razpusti, preide na katodo in se na nji oseda, tako da le-ta dobi precej debelo prevleko.

Ta način je splošno znan in upotrebljavamo ga pri pozlačenju, posrebevanju, poniklovanju itd. Ima pa neke nedostatke, zaradi katerih ga ni mogoče povsod uveljaviti. Ako hočemo n. pr. prevleči kak predmet iz sadre, ga moramo najprej na umeten način spremeniti v dober prevodnik elektrike. Pogosto dosežemo to tako, da ga posušimo n. pr. z grafitom. Se večja in nepremagljiva težava pa je v tem, da raztopina kovinskih soli na nekatere predmete kvarno vpliva, ker vsebuje razne kisline. Kako bi n. pr. mogli na ta način pozlatiti kak predmet iz svile, papirja ali kože?

Katodno razpraševanje

Tu smo zdaj pri bistvu predmeta, kajti danes moremo vsako stvar prevleči, ne da bi jo morali potopiti v kakšno raztopino. Ta način je tkzv. katodno razpraševanje. In kaj je prav za prav to? Kakor že sam naziv pove, se negativni pol ali konec negativnega prevodnika, ki tiči v neprodušno zaprti posodi, iz katere smo izsesali zrak, »razpraša«. Iz posode, v katero vpletimo prevodnike stalnega električnega toka, da more prosto krožiti v njem notranjosti, izsesamo zrak, da znaša zračni tlak komaj 0,3 do 0,2 mm stebra živega srebra. (Imejmo na umu, da znaša normalni zračni pritisk na zemeljski površini približno 760 mm stebra živega srebra.) Katodo napravimo iz tiste kovine, s katero hočemo prevleči (torej ne z anodo, kakor pri navadni gavanotehnik). Nato tok spojimo in pod delovanjem napetosti 1000 do 2000 voltov začne

katoda »izhlapeti«. Neznansko drobni delčki se namreč od nje trgajo in začno z veliko silo in hitrostjo pršati po prostoru. Vsa posoda se napolni z nekakšno kovinsko meglo, ki se oseda na predmetih, ki so v njej, pa bodisi da so tudi slabi prevodniki kakor les, bombaž, svila itd. Drobci z veliko silo lete na podlogo in se je trdno primejo. Katodna kovina pa se pri tem za čuda malo troši. Zaradi malenkostnega trošenja je tudi prevleka na predmetih sorazmerno tanka. Za prevleko širjakega metra koženice se n. pr. porabi tako malo srebra, da debelina prevleke znaša komaj 30 milijonski del milimetra. Ker je prevleka tako tanka, svojstva prevlečenega predmeta prav nič ne pokvari. Svila, ki jo na ta način prevlečemo, se niti ne skrivi niti ne izgubi svoj desén. Prav tako je tudi s papirjem in lesom.

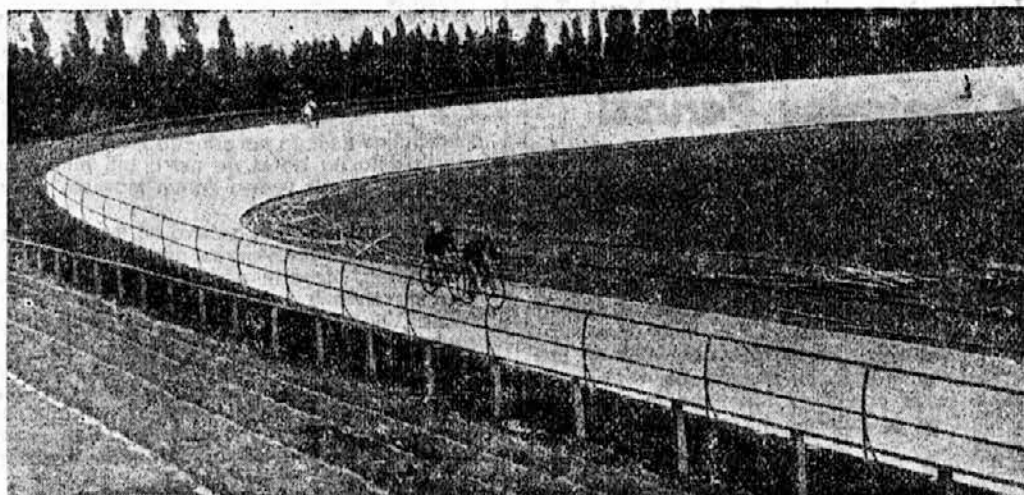
Izum katodnega prevlačenja je teoretično znan že okoli 50 let, seveda so ga sprva preizkušali samo v kemičnih laboratorijih. Genialni Edison je bil prvi, ki je hotel ta način praktično uvesti pri fonografiji. Prišel je na zamisel, da bi mogel voščene valjke pri fonografih pokriti s kovinsko prevleko, ki bi prenašala elektriko, in dobili tako galvanotehničnim potom medeni negativ voščene valjke, ki bi potem rabili za izdelavo valjkov. Edison pa je naletel na take zapreke, da je moral s svojimi poskusi nehati. Katode, ki jih je hotel razpraševati, so bile namreč neprimerno narejene in so se zaradi tega prekomerno razgrevale. V posodi se je razvijala prehuda vročina in predmeti, ki jih je hotel prevleči, so se mu skvsnili. Šele l. 1925. so izumili umetno ohlajevanje elektrod, na kar je vsa procedura postala hitrejša in cenejša. V novejšem času pa so jo tako poenostavili in izboljšali, da je desetkrat do tridesetkrat hitrejša, kakor je bila dollej. V času pol minute dobi n. pr. predmet že bleščečo srebrno prevleko. Praktični izum so začeli izkoriščati v velikem obsegu in danes morejo na ta način razpraševati vsakovrsne kovine in kemične prvine kakor zlato, srebro, svinec, cink, med, nikel, platino, kadmij, volfram itd. Popoln preobrat pa je ta galvanotehnik povzročila na področju izdelovanja

gramofonskih plošč

Dollej so lovili zvoke na voščene plošče, od katerih so nato potom galvanotehnik dobivali matrice, od teh pa spet parnice. Šele ta parnica je rabila za izdelovanje modelov, po katerih so potem delali plošče iz posebne celulozidovine. Če so hoteli voščeno ploščo galvanotehničnim potom rabiti za izdelavo matrice, so jo morali posuti z zelo drobnim grafitnim praškom. Tudi tudi naidrobneje zmleti prašek ni zadosti fin, da se ne bi zamazale in zamašile zareze na grafitni plošči. Zatorej tudi glas s takih plošč ni bil nikoli dovolj čist in natlačen. Danes pa voščeno ploščo galvanotehničnim potom z lahko pokrijemo s silno tankim slojem elektriko prenašajoče kovine. Take plošče so kajpada neprimerno popolnejše od nekdanjih. Razen tega bo nova metoda prevlačenja na vso moč koristna pri izdelavi sestavnih delov televizijskih aparatov, n. pr. pri zrcalnih Karolusove priprave, kakor tudi pri raznih kondensatorjih in mikrofonih. Vso silo keramičnih predme-

tov, ki rabijo v elektrotehnik, n. pr. razna vretenca, bo mogoče na ta način posrebrati. Nepregledno bogato polje pa se odpira novemu izumu pri izdelovanju dekoracijskih predmetov. Razne ikone kakor svilo, bombažev no, čipke, krakove in podloge bo mogoče metalizirati. V inozemstvu

imajo že tako tkanino na trgu. Ker so brezračne kamere v veliki meri razširili in izpopolnili, je mogoče zelo hitro metalizirati cele bale blaga. Tako je veda spet napravila ljudstvu veliko uslugo, mu odkrila nove potrebe in nove možnosti za njih zadovoljevanje.

Olimpijsko dirkališče za kolesarje je pripravljeno

Poklicna ponesrečenca

Pariski detektivji so šele po večletnem zasledovanju prijeli nekoga Josepha Guerrieuxa, ki si je izmislil nov poklic in živel od samih železniških nesreč. Kupil si je navadno listek do najbližje postaje, se spravil v prazen oddelek, in, čim se je zganil vlak, skočil ven ter obležal na progi. Glasno je tožil: »Vrata niso bila zaprta, potolkel sem se!« Železnica odgovarja za slične nesreče. Slepjar je dobival podporo. Na ta način je zaslužil po vrsti 10, potem 5 in naposled 8 tisoč frankov. Imel je tudi nadarjenega učenca, Louisa Berangera, poklicnega akrobata. Naveličal se je težkega in slabo plačanega dela v cirkusu, ter se spoznal z novim mojstrom in se izučil za »male nesreče«. Ni maral padati z vlaka. Zadovoljil se je s priščipavanjem prstov med vrati, z izpahnjem stolopom ali s težkim kovčgom, ki mu je »slučajno« padel na glavo. Tudi na ta način je zaslužil v teku 5 mesecev 18 tisoč frankov. Železnica je naposled opazila, da se ponesrečijo stalno iste osebe. Slepjarja sta bila razkrinkana in romala za eno leto v ječo.

Lovec Laptjev

Mosk. »Izvestija« od 26. maja poročajo o usodi uralskega lovca Metoda Laptjeva. Strelja že 20 let kune in neverice ter pošteno po določeni ceni oddajo krzno drž. skladišču. Oblasti se mu lani ponudile še nabiranje v Sibiriji priljubljenih cedrovih orehov. Laptjev je šel v gozd ter zbral skoro 700 kg orehov. Kakor je zahtevala pogodba, je izročil 300 kg državi in dobil 211 rubljev. Preostalo blago so mu dovolili prodati na trgu. Lovec je šel na sejem, kjer so ga takoj vpisali med »roparske kapitaliste« in mu naložili 305 rubljev davka. Potem je moral plačati dohodnino, obrtni list, globe. Izgubil je vse prihranke, moral prodati zimsko obleko in puško. Zaman je prosil usmiljenja v Ekaterinburgu. Naposled je prišel v Mosko. Visoke osebe so ga pomilovale, toda »davkarja je neomajana kakor hrast«. Laptjev, ki je izgubil puško in zaslužek, je slejkoprej trgovci in torej buržuji brez vsakih pravic. Državni pravdnik, državna kontrola in osebna pisarna prezidenta Kalinina slejkoprej ugrabijo, kaj bi se dalo narediti, a Laptjev bo moral poginiti od lakote.

Prilika za propagando

Povprečni čitatelj rad požira pustolovske romane, ki ga prenašajo iz domačih vsakdanjih razmer v divje tropске dežele. To velja tudi za sovjetsko občinstvo. A državna založba izkorišča vsako priliko za pobijanje razrednih sovražnikov. — Sovjetski prevajalci detektivskih spisov morajo primerno zlikati buržujske romane, ker sicer ne bi smeli njih prevodi na dan. Kritiki Kornej Čukovskij objavlja med drugim naslednje zanimive razlike med izvirnikom in ruskim prevodom znane Woodhosovega »Palmovega otoka«. Avtor piše enostavno: »Sir John je podpisal ček.« Prevajalec dodaja: »Siru Johnu so kot pravemu kapitalistu požrešno zažarele oči, ko je podpisal ček v znesku, ki bi zadostoval za eno leto življenja revne delavske družine.« Avtor piše: »Na blazinah zleknjena bolnica je pomolila duhovniku roko in zasepetala:« Hvala lepa, da ste se potrudili, pre-

častiti!« Prevajalec popravlja: »Ponižno sključena bolnica je pohitela vstati, ko je zagledala duhovnika z valjučim debelim trebuhom, in mu rekla: »Bodite brez skrbi, zapustila bom ves denar samostanu, kakor želite« — itd.

Nevarne predstave

Londonsko gledališče Drury Lane dnevno predvaja inscenacijo znanega Dumasovega romana »Trije mušketirji«. Vse predstave so razprodane za dva tedna naprej. Občinstvo uživa ob junastvu D'Artagnana, Athosa, Portosa in Aramisja, ki opravijo vsaj po en dvoboj v vsakem dejanju. A ta posel je nevaren. Tudi gledališki meči lahko povzročijo poškodbe. Igralec v ulogi grofa Rocheforta je bil tako ranjen pri prvi predstavi, da je moral h kirurgu. Od tedaj je poskrbela ravnateljstvo za dvojno zasledbo vseh vodilnih ulog. Nadomestniki so vedno pripravljeni, če bi bil kdo na odru poškodovan. V gledališču stalno čakata dva zdravnika z obvezami, ki nudita prvo pomoč. Kljub temu ali menda radi tega naravnost oblegajo gledalci blagajno.

Skromni usmiljeni brat stoji s tremi polnimi vrečami na peronu in se zaskrbeno ozira na okoli, kako bi mogel s svojim bremenom skozi množico na vlak. Nazadnje se le obrne do bližnjega nosača in ga vpraša, koliko bi zahteval, če bi mu hite tri vreče odnesel na voz.

»Za večji dve po dva dinarja, tretjo, malo vrečo pa vam odnesem zastonj.«

»Dobro, odnesite mi tedaj samo to malo, večji dve pa odnesem sam,« se veselo pobola z nosačem varčni brat.

Zidar podajalec opeke: »No, šime, hitro, hitro z opeko sem!«

Podajalec: »Oprostite, mojster, ni mi dobro, ves se tresem.«

Zidar: »Dobro, vzemi tedaj rešeto v roke, to bo kakor nalašč delo zate.«

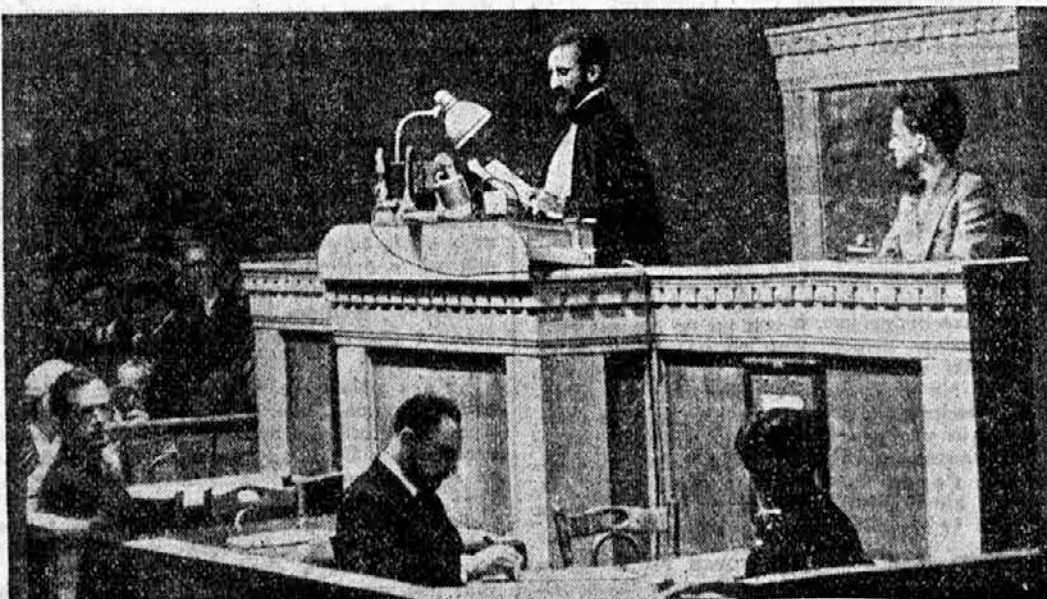
Foto amaterji pozor!

Nudimo Vam po najnižji ceni popolnoma nove krasne foto albume, foto oglične, navadne albume za razglednice ter spominske knjige.

Bogata zaloga Konkurenčne cene

Prodajalna H. Ničman

Ljubljana. Kopitarjeva ulica št. 2

Neguš pri svojem znamenitem govoru v Zenevi

Življenje in trpljenje v najstrašnejši vojski sveta

Zakleta legija

57

Tedaj se je začel izgubljati tudi Harveyev optimizem. »Za trdno me bodo pritisnili zaradi karabinke,« je neprestano ponavljal. Zatem so poklicali Weiserja.

Ostal je dolgo časa pri seji. Ko se je vrnil, je črnogledo zmajal z glavo. Nikakor se mu ni zdelo, da bi se ta zadeva mogla kako zagladiti.

Nato je prišel na vrsto Lass. Ta se je vrnil zadovoljnejši kakor prejšnja dva in je odločno trdil, da bomo potegnili komaj dve leti ali tri. Hrvey je odgovarjal, da ne more o tem biti niti besede. Bil je trdoglav, kakor zmeraj. Niti toliko ne bomo dobili. Največ 6 mesecev. Angleški konzul mu je rekel, da je ta sodba čisto navadna formalnost.

Nato so poklicali Harveya, nazadnje pa mene. Na stopnicah je zazvenelo moje ime in odšel sem dol.

Dvorana je bila velika in dolga. Sodni zbor je sedel na enem koncu dvorane pred okni. Bila je cela vrsta častnikov v svečani uniformi in z odklikovanji na prsih. Sredi je sedel polkov-

nik, ob njegovem boku pa po en major, kapitan in poročnik.

Peljali so me na desno do male mizice, za katero je sedel moj odvetnik, topničarski kapitan. Na levo je stal državni pravdnik, kapitan sirskega bataljona. Ko sem zagledal tega mallega debeluharja, ki me je spominjal na kapitana v Bosrahu, sem se silovito razburil.

Državni pravdnik je vstal in prebral obtožnico. Potem mi je zapovedal, naj pridem bližje in obstanem tik pred polkovnikom, ki je predsedoval zboru.

Polkovnik je bil visok in orjaški človek, oglatih lic, navitih posivelih brkov in hladnih modrih oči. Izpraševal me je dolgo, vendar precej dobrohotno in je pri tem gledal v zapisnik. Včasih so tudi njegovi prisodniki kaj povprašali. Zdelo se je, da jih zelo zanima, kaj sem delal med svetovno vojno. Povdarjali so dejstvo, da sem služil med vojno v Franciji pri 30. diviziji.

Toda najbolj jih pa zanima, zakaj sem pobegnil. To je tista usodna točka. Cutim, da bo to odločilo o stopnji moje krivde. Izprašujejo me na idolgo in na široko, jaz pa odgovarjam kar najbolje morem in povdarjam, da sem se naveličal nositi težko kamenje.

Ko sem se vrnil k svojemu odvetniku, sem imel priliko ugotoviti, da nisem brez prijateljev. Kot priče so poklicali tudi Rešad-beja. To je bil rjavolasi Turek, ki je bil moj seržan v bitki pri Mesikleju. Pričal je v mojo korist in krasno pripovedoval, kako sem se hrabro bojeval ter zmeraj poslušal častnike in — na kratko — da

sem se vzorno vedel. Moj odvetnik prebere potem pismo poročnika Bernona.

Polkovnik ga ustavi in me vpraša:

»Ali veste, da je vaš poročnik umrl v Suediji?«

Tega nisem vedel. Umrl je zaradi tifusa. Ta vest me je globoko presunila, toda bil sem ganjen po amerikansko in nisem svojih skritih čustev pokazal z nobenim zunanjim znamenjem. Vsi sodniki so me pazljivo gledali. Če bi bilo v mojih žilah vsaj nekaj kapelj latinske krvi, bi mi bilo to pomagalo.

Branitelj je potem prebral pismo. Poročnik Vernon je bil mrtev, a je še onkraj groba govoril v mojo korist. Nisem razumel vsega, marveč samo kak stavek: »Clair je bil soldat remarquable, dober vojak... Zmeraj je vršil svojo dolžnost in ne samo to, temveč se dosti več... Bil je zelo discipliniran, izredno hladnokrvn v ognju... Nobene kazni za časa službe... Vojni križ... Njegov beg je popolnoma nerazumljiv. Gotovo mu je kaj zmešalo glavo, zato ga ni treba prestrogo soditi.«

Tako je torej pisal moj poročnik. Bilo pa je tam tudi drugih pisem. Pisal je celo moj kaplar.

Dobro je, sem si mislil pri sebi ter se smejal v duši, ker sem upal na milo kazen.

Tedaj pa je vstal državni pravdnik. Ko sem zaslišal prve besede njegovega govora, sem se lahko prepričal, da je bilo moje nasprotje proti debelim ljudem opravičeno.

Takoj v začetku je zašel na področje, ki je bilo zame najbolj neugodno. Izpraševal se je,

ali sem pobegnil v mirnem času, ali pa pred obličjem sovražnika. Če je bilo to tako, potem bi me lahko kaznovali s smrtjo.

Priznaval je, da je za časa mojega bega vladal okrog Suejde mir. Toda druge so se boji nadaljevali. Sodni zbor dobro ve, da je vojna še trajala, in to celo tukaj v samem Damasku. Moja kompanija je sicer v resnici bila na počitku, toda to ne pomeni nič drugega, kakor da je bila v rezervi, pripravljena, da na prvo povelje pograbi orožje. Gilbert Clair je torej pobegnil pred sovražnikom. Dolžnost državnega pravdnika pa je, da pripravi vojno sodišče do tega, da se pridruži njegovemu stališču in da me kaznuje za zgled. In tako naprej...

Ko je končal svoj govor, se mi je zdelo, da sem izgubljen. Besnel sem od obupa. Za časa govorov sem imel priliko, da sem proučil obraze svojih sodnikov. Polkovnikov obraz se je spremenil, prav tako pa tudi obrazi prisodnikov. Bil sem obupen in strahovito jezen zaradi krivične in zlobne obtožbe debeluharja.

Ugovarjal sem in se posluževal svoje legijonarske francoščine, ki je bila nepravilna, toda zelo izrazita. Kakšna vojska, sem izpraševal, ko odhajajo ljudje po drva lahko brez orožja dva kilometra daleč od stražnice. Živeli smo v miru, v najglobljem miru. Prav za prav sem tudi pobegnil. Če bi bili boji trajali, bi bil za trdno vzdržal na svojem mestu. Ravnali so z nami nepravilno, ker so nas po tolikih bitkah uporabljali za suženjska dela. Stopil sem v legijo, da bi se bojeval, a ne da bi nosil kamenje.